

Brian Gray

MADONNA

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Discovering the Zodiac in the Raphael Madonna Series

Copyright © 2013 by Brian Gray and Wynstones Press. All rights reserved.
Published by Wynstones Press 2013

A fordítás és a kiadás a kiadó engedélyével történt.
Fordítás és magyar változat © Casparus Kiadó Kft. 2017. Minden jog fenntartva.
Hungarian translation and edition © Casparus Kiadó Kft. 2017. All rights reserved.

A könyv – a kiadó írásos engedélye nélkül – sem egészében, sem részleteiben nem sokszorosítható vagy közölhető, semmilyen formában és értelemben, elektronikus vagy mechanikus módon, beleértve a nyilvános előadást vagy tanfolyamot, a hangoskönyvet, bármilyen internetes közlést, a fénymásolást, a rögzítést vagy az információörögzítést bármilyen formáját.

Felelős kiadó: a Casparus Kiadó Kft. ügyvezetője.
© 2017 Casparus Kiadó Kft.
2083 Solymár, Külső Vasút utca 3368/3.

www.casparus.hu
madonna.casparus.hu

Első kiadás

Szerkesztette és magyarra fordította: Balázs Árpád
Magyar nyelvi lektor: Dankovics Atila
Német fordítás: Filinger Szilárd
Német nyelvi lektor: Harald Kallinger

A német nyelvű szöveg gondozásában részt vettek: Juhász Zsannett, Malomsoky Ildikó, Márta-Tóth Jolán

Orosz fordítás: Olga Knyazeva
Az orosz szöveget gondozta: Dmitry Dzyubenko
Tördelés és tipográfia: Korcsmáros Gábor

Képek jegyzéke:

- 25. oldal: Sixtus-Madonna (Photo by VCG Wilson/Corbis via Getty Images)
- 31. oldal: A szép kertésznő (Photo by Fine Art Images/Heritage Images/Getty Images)
- 35. oldal: Alba herceg Madonnája (Photo by VCG Wilson/Corbis via Getty Images)
- 39. oldal: Alba herceg Madonnája (részlet) (Photo by VCG Wilson/Corbis via Getty Images)
- 43. oldal: Pazzi Madonna (Photo by Universal History Archive/Getty Images)
- 47. oldal: részben letakart Tengelicés Madonna (Photo by DeAgostini/Getty Images)
- 51. oldal: Bridgewater-Madonna (Photo by DeAgostini/Getty Images)
- 55. oldal és borító: Sixtus-Madonna (részlet) (Photo by VCG Wilson/Corbis via Getty Images)
- 59. oldal: Tempi-Madonna (Photo via bpk Bildagentur)
- 62. oldal: Krisztus színváltozása (részlet) (Photo by Leemage/Corbis via Getty Images)
- 69. oldal: A nagyherceg Madonnája (Photo by Leemage/Corbis via Getty Images)
- 73. oldal: Halas Madonna (részlet) (Photo by Leemage/Corbis via Getty Images)
- 77. oldal: Bruges-i Madonna (Photo by Godong/ UIG via Getty Images)
- 81. oldal: Tengelicés Madonna (Photo by DeAgostini/Getty Images)
- 87. oldal: Krisztus színváltozása (részlet) (Photo by Leemage/Corbis via Getty Images)

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 135. esztendejében, 2017-ben
Felelős vezető: Fazekas Péter vezérigazgató
Telefon: 66/887-400

ISBN 978-615-80434-6-5

Brian Gray MADONNA

A zodiákus felfedezése Raffaello Madonna-sorozatában

Discovering the Zodiac in the Raphael Madonna Series

Die Entdeckung des Tierkreises in Raffaels Madonnen-Serie

Проявление Зодиака в ряде Мадонн Рафаэля

Casparus Kiadó

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
Templomi alvás, Szent Ízisz és a Madonna-képek	10
Az étertest mozgásai	11
Éteri áramlások, fizikai test és a zodiákus	12
Állatövi összefüggések Raffaello Madonna-sorozatának tizenöt képében	12
Raffaello Madonna-sorozata	24
Zárógondolatok	90
Hivatkozások	91

Contents

Introduction	5
Temple Sleep, Holy Isis and the Madonna Pictures	13
Movements of the Etheric Body	14
Etheric Currents, Physical Body and Zodiac	15
Zodiacal Correspondences in the Fifteen Images of the Raphael Madonna Series	15
The Raphael Madonna Series	26
Closing considerations	91
References	92

Оглавление

Введение	6
Храмовый сон, Святая Исида и изображения Мадонн	16
Движения эфирного тела	17
Эфирные потоки, физическое тело и Зодиак	18
Зодиакальные соответствия в пятнадцати изображениях ряда Мадонн Рафаэля	19
Ряд Мадонн Рафаэля	27
Заключительные замечания	93
Примечания	94

Inhaltsangabe

Einführung	7
Tempelschlaf, Heilige Isis und die Madonnenbilder	20
Die Bewegungen des Ätherleibes	21
Ätherische Ströme, der physische Leib und der Tierkreis	22
Entsprechungen der fünfzehn Bilder der Madonnen-Serie Raffaels mit dem Tierkreis	23
Raffaels Madonnen-Serie	28
Schlussgedanken	95
Quellenangabe	96

Bevezetés

„A különböző művészetek [...] különböző »nyelvekkel« ajándékoznak meg minket, amelyek az emberi lélekben élő igazságokat fejezik ki. Ezek gyakran a legmélyebb igazságok, a legtitkosabb tudás, amit nem lehet merev elgondolásokba préselni, vagy elvont képletek köntösébe bújtatni, mert művészi kifejezőmódra várnak.”¹

Rudolf Steiner méltatta Raffaello azon ábrázolásait, amelyeken az emberi formát isteni eredetéhez méltón jeleníti meg. „Azért értékeljük Raffaellót olyan nagyra, mert minden más festőnél magasabb szinten volt képes a bétköznapi érzékszervekkel megragadható módon ábrázolni a szellemét.”² Raffaello Madonna-festményei rejtett igazságokat fejeznek ki. Raffaello Madonna-ábrázolásainak gyógyító hatásairól 1908 augusztusában beszélt először Rudolf Steiner, ennek hatására 1908 és 1911 között az iránymutatásai alapján egyik tanítványa, dr. Felix Peipers egy műalkotásokból álló kontemplációs-meditációs terápiás módszert dolgozott ki érzelmi zavaroktól szenvedő betegek számára. E képekből tizenhárom Raffaello kilenc festménye és azok négy részlete, valamint egy Donatello-dombormű és egy Michelangelo-szobor. Ez az olykor Raffaello Madonna-sorozataként emlegetett tizenöt kép aktív kontemplációra hív minket, melynek terápiás hatását jól ismerik a gyógyító neveléssel foglalkozó Camphill-otthonokban. Az otthonok dolgozói arra is felfigyeltek, hogy ez a gyógyító hatás még intenzívebb akkor, ha a képeket közvetlenül elalvás előtt szemléli az ember. (Lásd az 1-es és 2-es ábrát!)

A 15 képpel folytatott kontempláció tehát jelentős hatással van a lélekre. A képek olyan belső imaginációkat ébresztenek bennünk, amelyek a fizikai világon túli birodalmakkal hozzák kapcsolatba az embert, felpezsdítik a csodára és áhítatra való érzékenységét és megnyitják lelkét az isteni misztériumok felé. A képeket maga Rudolf Steiner választotta ki és rendezte el bizonyos szempontok szerint. E képek stimulálják és nemesítik belső érzékelésünket, vagyis segítenek *asztrálestünk* megtisztításában és finomításában. Ugyanakkor szorosan összekapcsolódnak az *emberi étertest* – formaképző életerőkből álló mozgékony testünk – mozgásaival és serkentik azokat, mégpedig olyan módon, hogy az gyógyító hatással van *fizikai testünkre*.

Introduction

“In the different arts... we are presented with different languages that give expression to certain truths living the human soul. They are often the most secret truths, the most secret knowledge, which cannot readily be reduced to rigid concepts clothed in abstract formula, but seek artistic expression.”¹

Rudolf Steiner praised Raphael's portrayals of the divine human form. “Raphael is valued so highly because, to a greater degree than any other painter, he was able to clothe the spiritual in sense-perceptible representation.”² Raphael's paintings of the Madonna express secret truths. Rudolf Steiner described the healing effects of Raphael's Madonnas in August 1908, and between 1908 and 1911 he directed Dr. Felix Peipers to arrange fifteen images – thirteen images from nine of Raphael's paintings, plus a Donatello relief

and a Michelangelo sculpture – as a therapeutic meditation for patients suffering from emotional disturbances. Sometimes called the Raphael Madonna Series, these fifteen pictures invite our active contemplation. Those who employ them in curative education and at Camphill Villages know their therapeutic value, particularly when the pictures are viewed just before going to sleep. (See Figure 1 and Figure 2).

Contemplating these fifteen images has a remarkable effect upon the human soul. Each image can awaken inner pictures that lift us into communion with realms beyond the physical world, stirring our feelings of wonder and reverence and opening our souls to divine mysteries. These images were chosen and arranged by Rudolf Steiner for certain reasons. They stimulate and ennoble our inner perceptions – that is, these pictures can help us refine and purify our *astral body*. But these pictures also directly engage and quicken movements of the human *etheric body* – our mobile body of formative life-forces – in ways that bring healing forces to our *physical body*.

Введение

«Более или менее сознательным или бессознательным образом предстают перед нами в разных искусствах различные... “языки”, посредством которых выражают себя некоторые истины, живущие в душах. Зачастую это именно те таинственнейшие истины, таинственнейшие познания, которые трудно воплотить в застывшие понятия, трудно облечь в абстрактные формулы, и которые ищут тогда своего выражения в художественном изображении»¹.

Рудольф Штейнер высоко ценил то, как Рафаэль изображал божественную человеческую форму. «Рафаэля, художника, потому и ценят столь высоко, что он, как никто другой, мог чувственно изобразить то, что возвышается до духовного»². Мадонны Рафаэля выражают тайные истины. Рудольф Штейнер описал целительное действие Мадонн Рафаэля в августе 1908 года, а между 1908 и 1911 годами он дал указание д-ру Феликсу Пайперсу подготовить пятнадцать изображений — тринадцать изображений из девяти картин Рафаэля плюс рельеф Донателло и скульптура Микеланджело — в качестве терапевтической медитации для пациентов, страдающих от эмоциональных расстройств. Иногда называемые рядом Мадонн Рафаэля, эти пятнадцать изображений побуждают нас к активному созерцанию. Те, кто использует их в лечебной педагогике и в кэмпхиллах, знают их терапевтическую ценность, особенно когда изображения просматриваются непосредственно перед сном. (См. рис. 1 и рис. 2.)

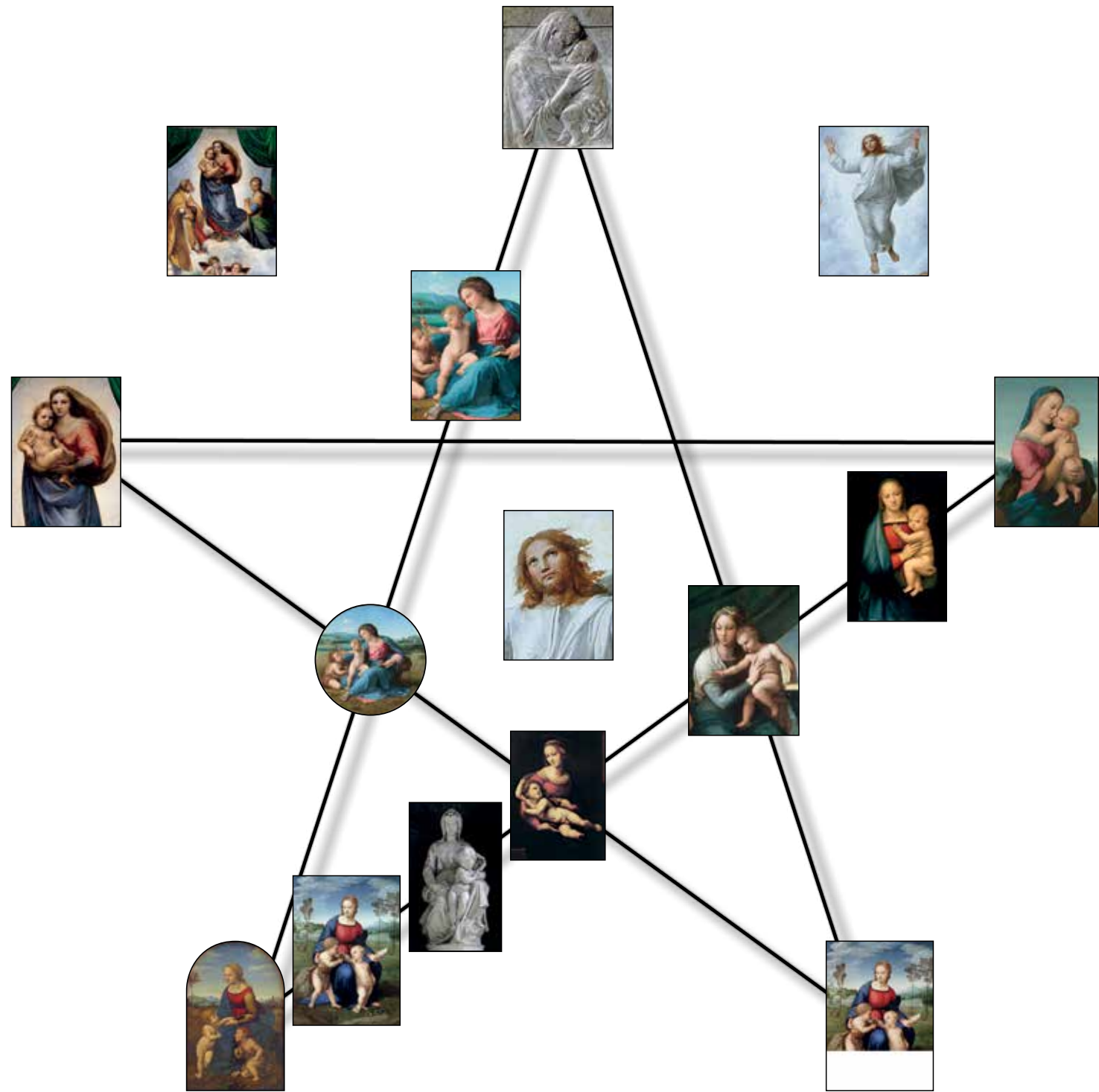
Созерцание этих пятнадцати изображений оказывает огромное влияние на человеческую душу. Каждое изображение может пробудить внутренние образы, которые поднимают нас к общению с царствами за пределами физического мира, возбуждая наше чувство удивления и благоговения, и открывая наши души божественным тайнам. Эти изображения были выбраны и определенным образом расположены Рудольфом Штейнером по известным причинам. Они стимулируют и облагораживают наше внутреннее восприятие — то есть эти изображения могут помочь нам очистить и облагородить наше *астральное тело*. Но эти изображения также непосредственно возбуждают и оживляют движения *эфирного тела* человека — нашего подвижного тела формообразующих жизненных сил — таким образом, что это вносит целительные силы в наше *физическое тело*.

Еinführung

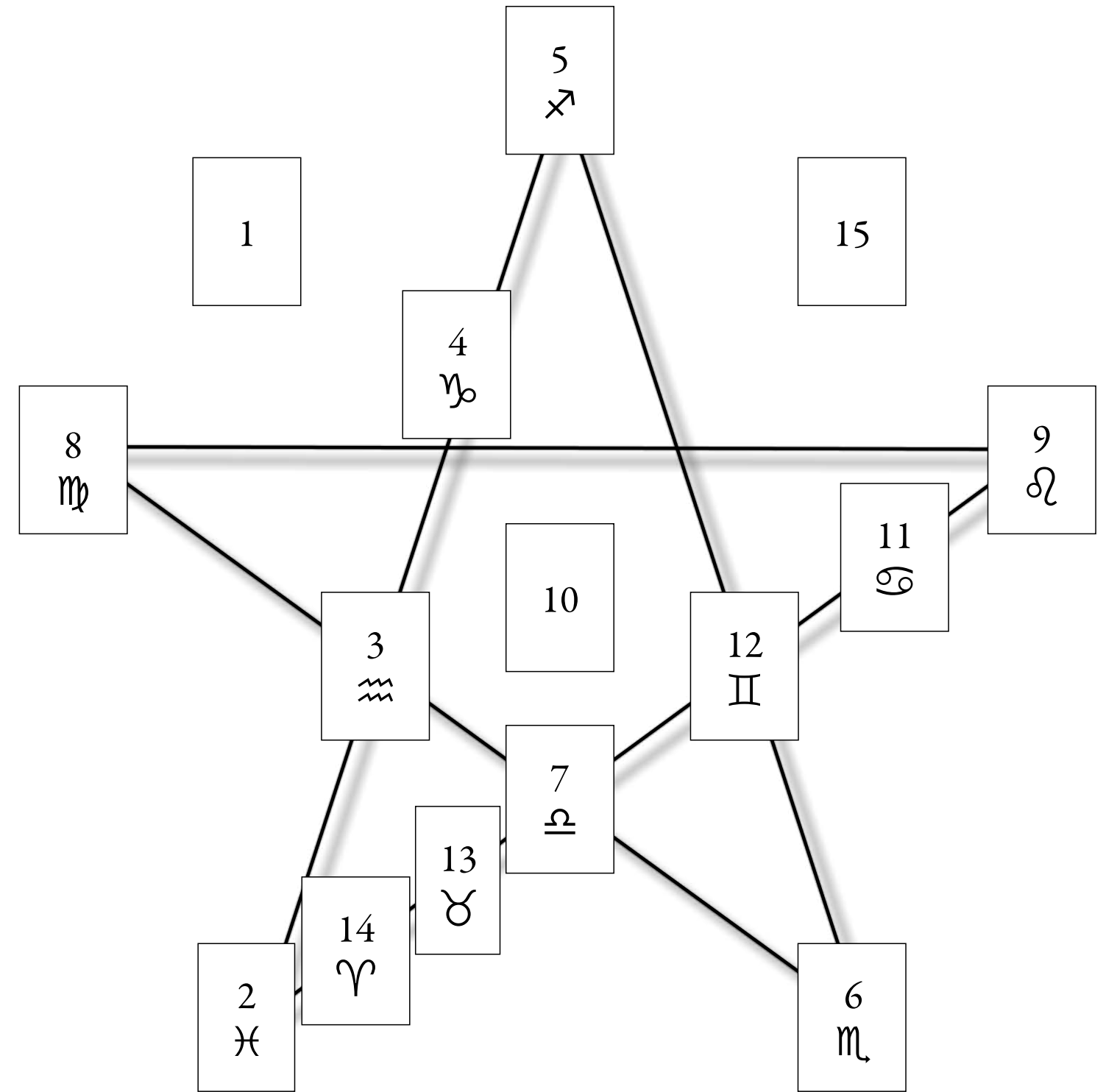
„Mehr oder weniger bewusst oder unbewusst stellen sich uns in den verschiedenen Künsten verschiedene «Sprachen» – könnte man sagen – dar, um gewisse Wahrheiten, welche in den Seelen leben, zum Ausdruck zu bringen. Es sind oftmals gerade die geheimnisvollsten Wahrheiten, die geheimnisvollsten Erkenntnisse, die sich nicht leicht in starre Begriffe bringen, nicht leicht in abstrakte Formeln kleiden lassen, und die dann ihren Ausdruck suchen in der künstlerischen Darstellung.“¹

Рудольф Штейнер würdigte Raffaels Darstellungen der heiligen menschlichen Gestalt. „Man schätzt Raffael, den Maler, deshalb so hoch, weil er, wie kein anderer in diesem Maße, imstande war, im Sinnlichen etwas darzustellen, was sich zu dem Geistigen hinaufhebt.“² Die Madonnenbilder zeigen uns geheime Wahrheiten. Rudolf Steiner hat im August 1908 über die heilsamen Wirkungen dieser Gemälde gesprochen und hat in den Jahren 1908 bis 1911 Dr. Felix Peipers angeleitet, eine Anordnung von fünfzehn Bildern als therapeutische Meditation für Patienten, die unter Gemütsstörungen leiden, zu erschaffen. Diese, manchmal Raffaels Madonnen-Serie genannte Anordnung von fünfzehn Bildern (dreizehn Raffael-Gemälde, ein Donatello-Relief und eine Michelangelo-Skulptur) laden den Betrachter zur aktiven inneren Einkehr ein. Die therapeutische Wirkung dieser Bilder ist in den Camphill-Einrichtungen, die sich mit Heilpädagogik beschäftigen, wohlbekannt, vor allem, wenn die Bilder unmittelbar vor dem Einschlafen betrachtet werden. (siehe Abbildung 1 und 2)

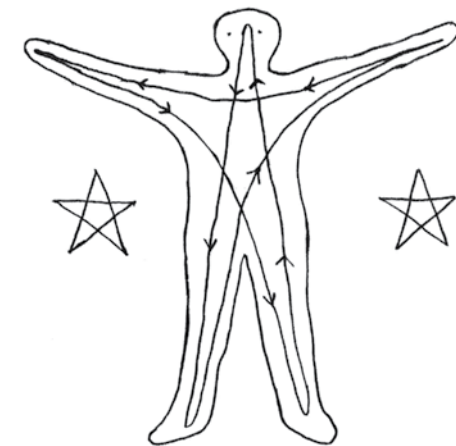
Die innere Versenkung in diese fünfzehn Bilder hat eine besondere Wirkung auf die Seele. Jedes einzelne dieser Bilder kann innere Imaginationen erwecken, die uns mit den Reichen jenseits der physischen Welt in Verbindung bringen, kann unsere Gefühle für Wunder und Andacht beleben und unsere Seele für die göttlichen Mysterien öffnen. Die Bilder wurden von Rudolf Steiner aus bestimmten Gründen ausgewählt und angeordnet. Sie regen unsere inneren Wahrnehmungen an und veredeln sie, d.h. diese Bilder können uns helfen, unseren *Astral Leib* zu reinigen. Aber diese Bilder beleben auch direkt die Bewegungen des menschlichen *Ätherleibes* – unser beweglicher Leib der gestaltenden Lebenskräfte – in einer Art, dass sie heilend auf unseren *physischen Leib* wirken.

1. ábra
Figure 1
Рисунок 1
Abbildung 1

2. ábra
Figure 2
Рисунок 2
Abbildung 2

3. ábra
Figure 3
Рисунок 3
Abbildung 3

Templomi alvás, Szent Ízisz és a Madonna-képek

Az ókori Egyiptomban (Kr. e. 2907–747) a beavatott papok a templomi alvás állapotába helyezték a beteg embert. Rudolf Steiner 1908-ban beszélt arról, milyen élmény a templomi alvás:

„A templomi alvás során a beteg éteri formákat észlelt a szellemi világban, a bölcs papok pedig megértették az alvó előtt elhaladó éteri képek befolyásolásának művészetét; irányítani és szabályozni tudták őket. Az éteri látomások során hathatós erők szabadultak fel, amelyek helyreállították a test energiáinak harmonikus rendjét, ami a betegség kapcsán felborult.”³

A templomi alvás alatt Szent Ízisz – az emberiség ősi spirituális kísérője – jelent meg a betegnek, és éteri erővel látta el a testi és lelki gyógyulás érdekében. Ez a tiszta anyai lény a szellemi világban van jelen. Szent Ízisz a földfejlődés korai szakaszaiban – még mielőtt a lemúriai bűnbeesést követően az emberi egók fizikai testbe kezdtek inkarnálódni és a szaporodás összekapcsolódott a szexualitással – szüzi, szepültelen módon formálta meg az emberi lényeket. E korai időkben még

„...nem léteztek egészségkárosító erők; nem létezett betegség, sem pedig a halál ma ismert formája. A betegség és a halál csak azután jelent meg, hogy a szexuális szaporodással az embernél kialakult az ego.”⁴

Amikor Ádám és Éva testet öltöttek, előzőleg hímnős étertestük férfi és női alakváltozatokra osztódott. A szaporodás szexuális formájának megjelenésével és az ego kifejlődésével az emberek fokozatosan elvesztették tisztánlátásukat, mellyel korábban Szent Íziszt, az emberiség szüzi anyját érzékelték. Ő azonban kapcsolatban maradt az emberiséggel és továbbra is aktíván részt vesz gyógyulásunkban. A templomi papok ugyanis Szent Ízisszel hozták közvetlen kapcsolatba az emberi lelket:

„A templomi alvás állapotában fekvő beteg maga előtt látta azt a nőalakot, aki hozzá hasonló lény általi megtermékenyítés nélkül lett egy magához hasonló lény édesanyja. Előtte volt az asszony a gyermekkel, a szüziesen szülő nő, az istennő, aki a lemúriai időkben társa volt az embernek, s aki közben eltűnt az emberiség szeme elől. Őt nevezték a régi Egyiptomban Szent Ízisznek.”⁵

Rudolf Steiner beszélt Szent Ízisz teremtő tevékenységéről is, amely ugyanakkor

„hatalmas gyógyító princípium, amit az emberiség újra elér majd, amikor ismét belemerül a szellemi bölcsességbe. Ami ebből az erőből ránk maradt, azt a gyermekét tartó Szűzanya csodálatos szimbólumában, a Madonna-képekben láthatjuk. Ezeknek a képeknek gyógyító hatása van – egy Madonna-kép gyógyító eszköz is. Ha úgy szemléljük és tanulmányozzuk, hogy hasson az emberi lélekre, ha ez a lélek alvás közben álmodni tud vele, akkor a Madonna-kép napjainkban is gyógyító erővel rendelkezik.”⁶

Az ősi időkben a templomi papok gyógyító látomásokat hívtak életre a beteg lelkében, aki paszszívan fogadta azokat. A tudati lélek korában (Kr. u. 1414 és 3574 között) azonban kezünkbe kell vennünk a kezdeményezést és kontemplációs gyakorlatok révén teljes figyelmünkkel kell elmélyednünk a Madonna-sorozat művészi ábrázolásaiban, hogy ehhez hasonló gyógyító látomásaink legyenek, amelyek a meditáció utóhatásaként alvás közben, álmokképpént jelenhetnek meg.

Az étertest mozgásai

Miért ezeket a Madonna-képeket választotta ki Rudolf Steiner, és miért épp ilyen sorrendbe rendezte őket? Ha megfigyeljük, milyen művészi módon rendezte el Raffaello Madonna-sorozatát, felismerjük, hogy Rudolf Steiner egy terápiás intuíciókkal megáldott művészeti lángelme volt⁷. Érzekelte, hogy dinamikusan áramló étertestünk bizonyos mozgásai egy ötágú csillag formájában szövik át fizikai testünket. Amikor Raffaello Madonna-sorozatának 15 képével egy bizonyos ritmus szerint kontemplációs gyakorlatokat végzünk, az étertest áramlásai gyógyító módon tudják áthatni a fizikai testet. Ezek a képek segítenek abban, hogy felkészüljünk a Szent Ízisszel való találkozásra, és arra, hogy gyógyító erőket kapjunk tőle.

1907-ben Rudolf Steiner felrajzolt egy ábrát (lásd 3. ábra) és elmondta, hogy az étertest bizonyos áramlásai miként formálnak ötágú csillagot (pentagramma) a fizikai testen:

„Az emberi lény az őt körülvevő teljes ásványvilággal osztozik fizikai testén; a fizikai testünkben működő erők megegyeznek azokkal, amelyek az úgynevezett élettelen természetben működnek.

Ugyanakkor ezt a fizikai testet még magasabb erők is átjárják [...] csak az étertest befolyása képes ezeket a fizikai anyagokat ebben a formában összetartani [...] a fizikai anyagok hajlamosak természetüknek megfelelően csoportosulni, ez pedig az élő test rombolásához vezetne, az étertest azonban folyamatosan e rombolás ellen harcol [...] folyamatosan küzd a fizikai test rombolása ellen...

Az emberi étertestben bizonyos rendkívül fontos áramlásokat érzékel a tisztánlátó. Ilyen áramlik például a bal lábfejtől a homlokhoz (3. ábra) egy olyan pontig, amely a szemek között, 1-1,5 centiméter mélyen az agyban található, innen a másik lábfejbe tér vissza, ahonnan az ellenkező oldali kézfejbe, majd a szíven át a másik kézbe, végül pedig vissza a kiindulási pontjára. Ily módon egy pentagrammát formál az életerő áramlásaiból [...] Még nagyon sok áramlás van az étertestben ezen kívül – nem ez az egyetlen. De ez az, amelynek az emberi lény a függőleges, felemelkedett testtartását köszönheti.”⁸

A 3. ábrán megfigyelhetjük, hogyan áramlik az éteri erő a bal lábtól a homlokba, a homlokból a jobb lábfejbe, a jobb lábfejből a bal kézbe, a bal kézfejből a jobb kézfejbe, és a jobb kézbe a bal lábfejbe. Ha megfigyeljük Raffaello Madonna-sorozatának elrendezését és sorrendjét – ahogyan az az 1-es ábrán megjelenik – észrevehetjük, hogy tekintetünk ugyanazt az irányt követi, mint az étertest áramlásai. Így a képek visszatükrözik ezeket a meghatározott irányú mozgásokat, mintha egy tükör előtt állva néznénk szembe a pentagrammával. Képről képre mozduló figyelmes tekintetünk nyomán a gyógyító éteri erők harmonikusabban tudnak áramlani a fizikai testünkben a pentagramma formájának megfelelően.

Éteri áramlások, fizikai test és a zodiákus

Hogyan ábrázolják Raffaello Madonna-sorozatának képei az éteri test gyógyító áramlásait, amelyek a fizikai test tizenkét testrészén haladnak át? Miután sok évig végeztem kontemplációs gyakorlatokat ezekkel a képekkel és az általuk megjelenített gesztusokkal, egy nap rájöttem, hogy a pentagrammán elhelyezkedő képek a fizikai test tizenkét csillagkép által kialakított tizenkét testrészét jelenítik meg. Rudolf Steiner szerint „a fizikai test a zodiákus visszhangja”?

A tizenkét csillagkép szellemi lényei formálják fizikai testünk tizenkét részét. De hogyan függ össze a Madonna-sorozat egy-egy képe a zodiákus egy-egy jegyével? És – tekintve, hogy tizenöt képről van szó – mivel gazdagítja élményünket a maradék három?

Az 1-es ábrán látható, hogy tizenkét kép a pentagrammán fekszik, három pedig – amelyek különösen nagy segítségünkre vannak *asztráltestünk* megtisztításában – baloldalt felül, jobboldalt felül és a pentagramma szívében. Ez a három nagy mélységeket magában hordozó kép készíti fel a lelket arra, hogy a misztériumbölcsesség mély igazságait befogadja, azaz előkészítik a talajt a másik tizenkettőnek. Fontos megjegyezni, hogy a Madonna-sorozat képei az asztráltest megtisztításában segítenek. Közülük a pentagramma vonalain fekvő tizenkét kép arra mutat rá, hogy a *fizikai test* formáit és gesztusait a tizenkét csillagkép erői alakították ki. A gyermek mozgásai pedig – amelyek képről-képre a Madonna testén fel, le, és keresztirányba haladnak – megmutatják, hogyan lehet megerősíteni a fizikai testen pentagramma formájában áramló gyógyító *éteri áramlásokat* (3. ábra).

Állatövi összefüggések Raffaello Madonna-sorozatának tizenöt képében

1. Sixtus-Madonna
2. A szép kertésznő (La belle jardinière) – *Halak* ♋
3. Alba herceg Madonnája (Madonna Della Casa d'Alba) – *Vízöntő* ♌
4. Alba herceg Madonnája (Madonna Della Casa d'Alba) (részlet) – *Bak* ♍
5. Pazzi Madonna (Madonna di casa Pazzi) – *Nyilas* ♎
6. Részben letakart Tengelicés Madonna (Madonna del Cardellino) – *Skorpió* ♏
7. Bridgewater-Madonna – *Mérleg* ♎
8. Sixtus-Madonna (részlet) – *Szűz* ♍
9. Tempi-Madonna – *Oroszlán* ♌
10. A színéváltozó Krisztus arca – A pentagramma szíve
11. A nagyherceg Madonnája (Madonna del Granduca) – *Rák* ♎
12. Halas Madonna (részlet) – *Ikrek* ♊
13. Bruges-i Madonna – *Bika* ♉
14. Tengelicés Madonna (Madonna del Cardellino) (teljes kép) – *Kos* (Isten Báránya) ♈
15. Krisztus színéváltozása (részlet) – Legmagasabb emberi eszményképünk

Temple Sleep, Holy Isis and the Madonna Pictures

In ancient Egypt (2907 – 747 BC), a patient suffering illness would be put into the condition of “temple sleep” by priest-initiates. In 1908, Rudolf Steiner described the experience of “temple sleep”:

*“During this sleep the patient perceived etheric forms in the spiritual world, and the wise priests understood the art of influencing these etheric pictures which passed before the sleeper; they could control and guide them. Powerful forces were liberated during the etheric visions, and these restored to order and harmony the forces of the body which had fallen into disorder and discord.”*³

Holy Isis, the ancient spiritual companion of humanity, appeared to the patient during the temple sleep and brought etheric forces to heal the patient’s soul and body. This pure maternal being is present in the spiritual world. Holy Isis virginally formed human beings in earliest stages of Earth evolution, prior to the Fall in mid-Lemurian times when human egos began to incarnate into physical bodies and sexual reproduction began. In the earliest primeval times when Holy Isis had been active,

*“...there were no unhealthy forces; disease did not exist; there was no death such as we know it. It was only when, with sexual reproduction, the human being was endowed with the ego, that sickness and death entered.”*⁴

As Adam and Eve incarnated, their previously whole male-female etheric bodies were divided into female or male counterparts. With sexual reproduction and the beginning of ego involvement with Earth evolution, human beings gradually lost sight of Holy Isis, the virginal mother of humanity. But she remains connected to humanity and continues to be actively involved with our healing. Temple priests brought the human soul into direct communion with Holy Isis:

*“The invalid who lay in the temple-sleep beheld the form of her who was the mother of her kind without having received fertilization from her kind. Before the invalid stood the generating woman, the woman with child, yet who is virgin; the Goddess who in the Lemurian epoch was the companion of the human being, and who has since disappeared from human sight. In ancient Egypt she was called Holy Isis.”*⁵

Rudolf Steiner described the creative activity of Holy Isis as bearing:

*“... the great healing principle to which humanity will again attain when it steep itself anew in Spiritual Wisdom. We see what has remained of this in the wonderful symbol of the Virgin Mother with the child... we see it in many pictures of the Madonna. We assert these pictures have curative effect... picture of the Madonna is means of healing. When it is viewed and studied in such a way that it has an after-effect upon the human soul, when this human soul can dream during sleep about the Madonna picture, it then possesses a healing power even today.”*⁶

In ancient times temple priests conjured forth healing visions in the souls of patients, who received them passively. But in the Age of the Consciousness Soul (from 1414 – 3574 AD) we must take initiative to contemplate the artistic pictures of the Madonna Series with our full attention if we hope to awaken comparable healing visions, which can arise like dream images in sleep as after-effects of our meditation.

Movements of the Etheric Body

Why did Rudolf Steiner select these pictures of the Madonna and arrange them in this sequence? Observing how artistically he designed the Raphael Madonna Series, we realize that Rudolf Steiner was himself an artistic genius⁷ with therapeutic insights. He perceived that certain currents of our mobile, flowing etheric body weave through our physical body in the pattern of a five-pointed star. While we rhythmically contemplate the fifteen images of the Raphael Madonna Series, these currents of our etheric body can weave through the physical body in a healing manner. These pictures help prepare us to commune with Holy Isis and to receive her curative effects.

In 1907, Rudolf Steiner drew a diagram (see Figure 3) and explained how certain currents of our etheric body move as a five-pointed star – a pentagram – through the physical body:

“The human being possesses this physical body in common with the whole of the mineral kingdom surrounding us; the forces at work in our physical body are the same as those operating in the whole of so-called inanimate nature.

This physical body is, however, permeated by still higher forces... only under the influence of the etheric body can they be held together in this form... The physical materials have the constant tendency to group themselves according to their own nature; this signifies the destruction of the living body and the etheric body fights continually against this destruction... The etheric body continually combats the destruction of the physical body...

The clairvoyant sees in the etheric body of the human being certain currents that are exceedingly important. Thus, for example, there is a stream which rises from the left foot to the forehead (see Figure 3), to a point which lies between the eyes, about half an inch down within the brain; it then returns to the other foot; from there it passes to the hand on the opposite side; from thence through the heart into the other hand, and from there back to its starting-point. In this way it forms a pentagram of currents of force... This current is not the only one in the etheric body, there are very many of them. It is to this stream of force that the human being specially owes her or his upright position.”⁸

Notice in Figure 3 how this stream of etheric currents flows from our left foot to our forehead, from our forehead to our right foot, from our right foot to our left hand, from our left hand to our right hand, and from our right hand to our left foot. As we observe the arrangement and sequence of pictures in the Raphael Madonna Series as shown in Figure 1, our gaze and the movements of our etheric body follow the same directional flow. In the images we find ‘mirror-reflections’ of this directional movement, as we are facing the pentagram of pictures as though looking into a mirror. With our attentive gaze moving from image to image, healing etheric currents can move more harmoniously through our physical body in the directions of this pentagram.

Etheric Currents, Physical Body and Zodiac

How do the pictures in the Raphael Madonna Series depict the healing currents of the etheric body moving through the twelve forms of the physical body? After contemplating these images and their gestures for many years, one day I realized that the twelve pictures that lie along the pentagram depict the twelve parts of the physical body creatively formed from the Zodiac. According to Rudolf Steiner, “the physical body is the echo of the Zodiac.”⁹ Spiritual beings dwelling in the Zodiac form the twelve parts of our physical body. How does each picture in the Madonna Series correspond to one of the twelve signs of the Zodiac? And as there are fifteen pictures in the series, what do the “extra three” images contribute to our experience?

As shown in Figure 1, twelve pictures lie on the pentagram, while three key adjoining pictures – one at the upper left, one at the heart of the pentagram, and one at the upper right – are particularly helpful to us in purifying our *astral body*. These profound pictures prepare our souls to receive deep truths of mystery wisdom; they “set the stage” for the other twelve. Please note that pictures within the Madonna Series images help us purify our astral body. The twelve pictures that lie along the pentagram emphasize the forms and gestures of the *physical body* as it is shaped from the twelve realms of the Zodiac. And the Child’s movements up, down and across the body of the Madonna from one picture to the next reveal how the healing *etheric currents* flowing through the physical body along the pentagram shown in Figure 3 can be strengthened.

Zodiacal Correspondences in the Fifteen Images of the Raphael Madonna Series

1. Sistine Madonna (complete image)
2. Beautiful Gardener (La belle jardinière) – *Pisces, The Fishes* ♋
3. Alba Madonna (Madonna Della casa d’Alba) – *Aquarius, The Water Bearer* ♒
4. Detail of Alba Madonna (Madonna Della casa d’Alba) – *Capricorn, The Goat-Fish* ♐
5. Pazzi Madonna (Madonna di casa Pazzi) – *Sagittarius, The Archer* ♐
6. (Veiled) Madonna of the Goldfinch (Madonna del Cardellino) – *Scorpio, The Scorpion* ♏
7. Bridgewater Madonna – *Libra, The Scales* ♎
8. Sistine Madonna (Detail) – *Virgo, The Virgin* ♍
9. Tempi Madonna – *Leo, The Lion* ♌
10. Head of the Transfigured Christ – Heart of the Pentagram
11. Granduca Madonna – *Cancer, The Crab* ♋
12. Madonna with the Fish – *Gemini, The Twins* ♊
13. Bruges Madonna – *Taurus, The Bull* ♉
14. Madonna of the Goldfinch (Madonna del Cardellino) – *Aries (The Lamb of God)* ♈
15. The Transfigured Christ – Our Highest Human Ideal

Храмовый сон, Святая Исида и изображения Мадонн

В Древнем Египте (2907 – 747 гг. до н. э.) пациента, страдающего от какой-либо болезни, жрецы-посвященные вводили в состояние «храмового сна». В 1908 году Рудольф Штейнер описал переживание «храмового сна»:

«Во время этого сна человек реально воспринимал эфирные облики в духовном мире, причем жрецы обладали искусством влиять на эти эфирные образы человека; они могли руководить ими и направлять... В этом эфирном созерцании мощные силы освобождались и действовали упорядочивающим и гармонизирующим образом на беспорядок и дисгармонию сил человеческого тела»³.

Святая Исида, древняя духовная подруга человечества, являлась пациенту во время храмового сна и приносила эфирные силы для исцеления души и тела больного. Это чисто материнское существо пребывает в духовном мире. Святая Исида девственно формировала человека на ранних стадиях земной эволюции, до грехопадения в середине лемурийской эпохи, когда человеческие «Я» стали воплощаться в физические тела и началось половое размножение. В самые ранние времена, когда действовала Святая Исида,

«...еще не было никаких нездоровых сил, не существовало еще ни болезней, ни смерти в нашем теперешнем понимании. И лишь тогда, когда человеку вместе с половым размножением было вручено его “Я”, лишь тогда болезнь и смерть проникли в человечество»⁴.

Когда Адам и Ева воплотились, их прежде цельные мужески-женские эфирные тела были разделены на женскую и мужскую части. С половым размножением и началом вхождения «Я» в земную эволюцию люди постепенно утратили возможность видеть Святую Исиду, непорочную мать человечества. Но она остается связанной с человечеством и продолжает принимать активное участие в нашем исцелении. Храмовые жрецы приводили человеческую душу в непосредственную связь со Святой Исидой:

«Перед погруженным в храмовый сон больным предстал образ роженицы, рождавшей себе подобных без оплодотворения себе подобным человеком. Перед ним предстала рождавшая женщина, женщина с ребенком, бывшая девственницей, богиней, которая в ту далекую лемурийскую эпоху была подругой человека и которая ныне исчезла от взора человечества. В Древнем Египте ее называли святой Исидой»⁵.

Рудольф Штейнер описал творческую деятельность Святой Исиды следующим образом:

«...Она великая исцеляющая сущность, которой вновь достигнет человечество, когда оно заново углубится в спиритуальную мудрость. Таким образом, мы видим, что осталось в этом удивительном символе Девственной Матери с Ребенком... сохранилось в этом целительно действующем образе Мадонны. Ибо этот образ Мадонны... является исцеляющим средством. И поэтому, — когда он рассматривается таким образом, что в человеческой душе, когда она спит и во сне может грезить об этом образе Мадонны, имеется некое последствие, — то это еще и ныне имеет целительную силу»⁶.

В древние времена храмовые жрецы вызывали исцеляющие видения в душах пациентов, которые получали их пассивно. Но в эпоху души сознательной (с 1414 по 3574 гг. н. э.) мы должны взять на себя инициативу с полным вниманием созерцать художественные изображения ряда Мадонн, если мы хотим пробудить соизмеримые исцеляющие видения, которые могут возникнуть как сновидческие образы во время сна как последствие нашей медитации.

Движения эфирного тела

Почему Рудольф Штейнер выбрал именно эти изображения Мадонн и расположил их в такой последовательности? Наблюдая за тем, как мастерски он создал ряд Мадонн Рафаэля, мы понимаем, что Рудольф Штейнер сам был художественным гением⁷, обладающим терапевтическим пониманием. Он знал, что определенные потоки нашего подвижного, текучего эфирного тела пронизывают наше физическое тело по образцу пятиконечной звезды. И когда мы ритмично созерцаем пятнадцать изображений ряда Мадонн Рафаэля, эти потоки нашего эфирного тела могут пронизывать физическое тело исцеляющим образом. Эти изображения помогают нам подготовиться к общению со Святой Исидой и воспринять ее целительные воздействия.

В 1907 году Рудольф Штейнер нарисовал схему (см. рис. 3) и объяснил, что определенные потоки нашего эфирного тела двигаются по образцу пятиконечной звезды — пентаграммы — через физическое тело:

«Это физическое тело человек имеет общим со всем окружающим нас минеральным миром. Силы, действующие в нашем физическом теле, — те же самые, что и во всей так называемой неживой природе.

Это физическое тело, однако, пронизано более высокими силами... только под воздействием эфирного тела они [вещества] могут удерживаться в такой неестественной, навязанной им форме. Каждую секунду физическое вещество хочет формироваться в соответствии со своей собственной природой, что означает распад живого тела; каждую секунду эфирное тело борется против этого распада... Эфирное тело постоянно борется с распадом физического тела...

Ясновидящий видит в эфирном теле человека определенные течения, которые чрезвычайно важны. Так, например, существует поток, который поднимается от левой ноги ко лбу [см. рис. 3], в точку, которая расположена между глаз, углубляясь в мозг примерно на один сантиметр, затем он опускается к другой ноге, оттуда поднимается к противоположной руке, затем проходит через сердце в другую руку, а оттуда возвращается обратно к исходной точке. Таким путем он образует пентаграмму силовых потоков... Этот силовой поток — не единственный в эфирном теле, существует еще очень много других. Именно этому силовому потоку человек обязан своим прямостоянием»⁸.

Обратите внимание на рисунке 3, как движение этого эфирного потока идет от нашей левой ноги к нашему лбу, от нашего лба к нашей правой ноге, от нашей правой ноги к нашей левой руке, от нашей левой руки к нашей правой руке, и от нашей правой руки к нашей левой ноге. Когда мы смотрим на расположение и последовательность изображений ряда Мадонн Рафаэля, как показано на рисунке 1, наш взгляд и движения нашего эфирного тела следуют этому направленному потоку. В изображениях мы находим «зеркальное отображение» этого направленного движения, мы смотрим на пентаграмму изображений как будто через зеркало. Переходя от изображения к изображению, и внимательно их рассматривая, мы даем исцеляющим эфирным потокам двигаться более гармонично через наше физическое тело в направлениях этой пентаграммы.

Эфирные потоки, физическое тело и Зодиак

Каким же образом изображения ряда Мадонн Рафаэля показывают исцеляющие потоки эфирного тела, движущиеся по двенадцати формам физического тела? После созерцания этих образов и их жестов в течение многих лет, в один прекрасный день я понял, что двенадцать изображений, располагающихся вдоль пентаграммы, показывают двенадцать частей физического тела, творчески сформированных из Зодиака. По словам Рудольфа Штейнера, «физическое тело — это эхо Зодиака»⁹. Духовные существа, пребывающие в Зодиаке, формируют двенадцать частей нашего физического тела. Каким же образом каждое изображение ряда Мадонн соответствует одному из двенадцати знаков Зодиака? И если в ряду имеются пятнадцать изображений, то что же эти «три дополнительных» изображения могут добавить к нашему опыту?

Как показано на рисунке 1, двенадцать изображений располагаются вдоль пентаграммы, в то время как три дополнительных ключевых изображения — одно слева вверху, одно в центре пентаграммы, и одно справа вверху — особенно помогают нам в очищении нашего *астрального тела*. Эти глубокие изображения подготавливают наши души к получению глубоких истин тайной мудрости; они «подготавливают почву» для остальных двенадцати. Пожалуйста, обратите внимание, что эти изображения в ряде Мадонн помогают нам очистить наше астральное тело. Двенадцать изображений, которые располагаются вдоль пентаграммы, подчеркивают формы и жесты *физического тела*, как оно формируется из двенадцати царств Зодиака. А движения Ребенка вверх, вниз и вдоль тела Мадонны от одного изображения к следующему показывают, как могут быть усилены исцеляющие *эфирные потоки*, протекающие через физическое тело по пентаграмме, показанной на рисунке 3.

Зодиакальные соответствия в пятнадцати изображениях ряда Мадонн Рафаэля

1. Сикстинская Мадонна (полное изображение)
2. Прекрасная садовница (La belle jardinière) — *Pisces, Рыбы* ♋
3. Мадонна Альба (Madonna Della casa d'Alba) — *Aquarius, Водолей* ♒
4. Мадонна Альба (фрагмент) (Madonna Della casa d'Alba) — *Capricorn, Козерог* ♑
5. Мадонна Пацци (Madonna di casa Pazzi) — *Sagittarius, Стрелец* ♐
6. Мадонна со щеглом (фрагмент) (Madonna del Cardellino) — *Scorpio, Скорпион* ♏
7. Бриджуотерская Мадонна — *Libra, Весы* ♎
8. Сикстинская Мадонна (деталь) — *Virgo, Дева* ♍
9. Мадонна Темпи — *Leo, Лев* ♌
10. Голова Преображенного Христа — Центр Пентаграммы
11. Мадонна Грандука — *Cancer, Рак* ♋
12. Мадонна с рыбой — *Gemini, Близнецы* ♊
13. Мадонна Брюгге — *Taurus, Телец* ♉
14. Мадонна со щеглом (Madonna del Cardellino) — *Aries, Овен (Агнец Божий)* ♈
15. Преображение Христа — Наш Высший Человеческий Идеал!

Tempelschlaf, Heilige Isis und die Madonnenbilder

Im alten Ägypten (2907–747 v. Chr.) haben die eingeweihten Priester den Kranken in den Zustand eines „Tempelschlafs“ versetzt. Rudolf Steiner hat 1908 über die Erlebnisse dabei gesprochen:

„Er nahm während dieses Tempelschlafes ätherische Gestalten in der geistigen Welt wahr, und die Priesterweisen verstanden die Kunst, auf diese ätherischen Bilder des Menschen einzuwirken; sie konnten sie lenken und leiten. (...) Die Priesterweisen lenkten das Traumleben also, dass starke Kräfte in diesem ätherischen Anschauen entfesselt wurden, und diese Kräfte wirkten ordnend und harmonisierend auf die in Unordnung und Disharmonie gebrachten Leibeskräfte.“³

Während des Tempelschlafs erschien dem Kranken die Heilige Isis – seit allen Zeiten die geistige Begleiterin der Menschheit – und brachte ihm ätherische Kräfte zur körperlichen und seelischen Heilung. Dieses rein mütterliche Wesen ist in der geistigen Welt gegenwärtig. In den frühen Zeiten der Erdentwicklung hat die Heilige Isis die menschlichen Wesen auf eine unbefleckte Art und Weise geformt. Erst nach dem Sündenfall im lemurischen Zeitalter begannen sich die Menschen im physischen Körper zu inkarnieren und die Fortpflanzung wurde mit der Sexualität verknüpft.

„Damals gab es noch keine ungesunden Kräfte, da gab es noch nicht Krankheit, nicht einmal Tod in unserer heutigen Auffassung. Erst als dem Menschen mit der geschlechtlichen Fortpflanzung sein Ich ausgeliefert wurde, da erst zogen Krankheit und Tod in die Menschheit ein.“⁴

Als sich Adam und Eva inkarniert hatten, zerfiel ihr früherer androgyner Ätherleib in eine weibliche und eine männliche Form. Nach dem Auftreten der sexuellen Fortpflanzung und dem Beginn der Verstrickung in den Egoismus verloren die Menschen nach und nach ihre Hellsichtigkeit, mit der sie in früheren Zeiten die Heilige Isis, die jungfräuliche Mutter der Menschheit, wahrnehmen konnten. Sie bleibt jedoch weiterhin in Verbindung mit der Menschheit und nimmt weiter aktiv an unserer Heilung teil. Die menschliche Seele wurde von den Tempelpriestern unmittelbar mit der Heiligen Isis zusammengeführt:

„Da stand vor dem im Tempelschlaf liegenden Kranken die Gestalt der Gebärerin ihresgleichen ohne die Befruchtung durch ihresgleichen. Da stand vor ihm die hervorbringende Frau, die Frau mit dem Kinde, die da jungfräulich ist, die Göttin, die in jener lemurischen Zeit eine Genossin der Menschen war, und die mittlerweile dem Blick der Menschheit entschwunden ist. Die nannte man die heilige Isis im alten Ägypten.“⁵

Rudolf Steiner hat über die schöpferische Tätigkeit der Heiligen Isis gesprochen:

„sie ist die große heilende Wesenheit, die die Menschheit wieder erringen wird, wenn sie sich aufs neue vertiefen wird in die spirituelle Weisheit. (...) So sehen wir, was geblieben ist in jenem wunderbaren Symbolum der jungfräulichen Mutter mit dem Kinde, die sich im Madonnenbilde, wir können es auf geisteswissenschaftlichem Boden mit aller Kraft sagen: in dem gesundend wirkenden Madonnenbilde erhalten hat. Denn das Madonnenbild ist – in jenen Grenzen, die erörtert worden sind – ein Heilmittel.

Wenn es so behandelt wird, dass die menschliche Seele noch eine Nachwirkung hat, wenn sie im Schlafe liegt und etwa träumen kann von diesem Madonnenbilde, dann hat dieses auch heute noch eine heilende Kraft.“⁶

In den alten Zeiten beschworen die Tempelpriester heilende Visionen in der Seele des Kranken, der diese passiv aufnehmen konnte. Im Zeitalter des Bewusstseinsseele (1414–3574 n.Chr.) müssen wir jedoch die Initiative selbst in die Hand nehmen und uns durch Meditationsübungen mit ganzer Aufmerksamkeit in die künstlerischen Darstellungen der Madonnen-Serie vertiefen, wenn wir ähnliche, heilende Erscheinungen erzielen wollen. Diese können als Nachwirkung der Meditation während des Schlafes als Traumbilder erscheinen.

Die Bewegungen des Ätherleibes

Warum hat Rudolf Steiner diese Madonnenbilder ausgewählt und warum gerade in dieser Reihenfolge? Wenn wir beobachten, auf welche künstlerische Weise er die Madonnen-Serie von Raffael geordnet hat, können wir erkennen, dass Rudolf Steiner selbst ein mit therapeutischer Intuition gesegnetes Kunstgenie war⁷. Er konnte wahrnehmen, dass gewisse Strömungen unseres beweglich fließenden Ätherleibes unseren physischen Leib in Form eines Fünfsterns durchziehen. Während wir mit den fünfzehn Bildern der Madonnen-Serie von Raffael einem bestimmten Rhythmus folgend Meditationsübungen durchführen, können die Ströme des Ätherleibes auf eine heilsame Art und Weise den physischen Leib durchziehen. Diese Bilder helfen uns dabei, uns auf eine Begegnung mit der Heiligen Isis vorzubereiten und Heilkräfte von ihr zu empfangen.

Im Jahre 1907 hat Rudolf Steiner ein Bild skizziert (Abbildung 3) und erläutert, wie sich gewisse Strömungen des Ätherleibes in Form eines Fünfsterns (Pentagramm) durch den physischen Leib bewegen:

„Diesen physischen Leib hat der Mensch gemeinschaftlich mit der ganzen uns umgebenden mineralischen Natur. Die in unserem physischen Körper wirkenden Kräfte sind die gleichen wie in der scheinbar unbelebten Natur. Dieser physische Körper ist aber noch durchdrungen von höheren Kräften (...) Im unbelebten Körper folgen die ihn bildenden Stoffe lediglich den physischen, chemischen Gesetzen. Im belebten Körper dagegen sind die Stoffe in sehr komplizierter Weise miteinander verkettet, und nur unter Einwirkung des Ätherleibes können sie sich in dieser ihnen unnatürlichen, aufgedrungenen Gruppierung halten. In jedem Moment will der physische Stoff sich seiner Natur gemäß gruppieren, was einen Zerfall des lebendigen Körpers bedeutet, und in jedem Moment kämpft der Ätherleib gegen diesen Zerfall an. (...) Der Ätherleib ist also der fortwährende Kämpfer gegen den Zerfall des physischen Leibes. (...) Für den Hellseher erscheinen im Ätherleib des Menschen gewisse Strömungen, die von sehr großer Wichtigkeit sind. Es steigt zum Beispiel ein Strom vom linken Fuße nach der Stirne, an eine Stelle, die zwischen den Augen, etwa ein Zentimeter tief im Gehirn liegt, kehrt dann in den andern Fuß hinunter, von dort in die entgegengesetzte Hand,

von dort durch das Herz in die andere Hand und von dort an ihren Ausgangspunkt zurück. Es bildet sich in dieser Weise ein Pentagramm von Kraftströmungen. (...) Diese Kraftströmung ist nicht etwa die einzige im Ätherleibe, sondern es gibt deren noch sehr viele. Speziell dieser Kraftströmung verdankt der Mensch seine aufrechte Stellung.“⁸

In Abbildung 3 können wir sehen, wie sich die ätherischen Kräfte vom linken Fuß zur Stirn, von der Stirn zum rechten Fuß, vom rechten Fuß zur linken Hand, von der linken Hand zur rechten Hand und von hier zum Ausgangspunkt bewegen. Wenn wir also die Anordnung und die Reihenfolge der Madonnen-Serie von Raffael betrachten wie sie in der ersten Abbildung erscheint, können wir bemerken, dass unser Blick derselben Richtung folgt, wie die Bewegung des Ätherleibes. In den Bildern finden wir Spiegelungen dieses Bewegungsstroms, da wir wie vor einem Spiegel stehend dem Pentagramm aus Bildern entgegenblicken. Während unser aufmerksamer Blick sich von Bild zu Bild bewegt, können heilsame Ätherströme entsprechend den Richtungen des Pentagramms harmonischer durch unseren physischen Leib strömen.

Ätherströme, physischer Leib und der Tierkreis

Wie werden die heilenden Ströme des Ätherleibes auf den Bildern der Madonnen-Serie Raffaels dargestellt und in Zusammenhang mit den zwölf Teilen des physischen Leibs gebracht? Nachdem ich viele Jahre Meditationsübungen mit diesen Bildern und deren Gesten durchgeführt habe, bin ich eines Tages zu der Erkenntnis gelangt, dass die zwölf auf dem Pentagramm befindlichen Bilder die durch die zwölf Tierkreiszeichen herausgeformten zwölf Körperteile des physischen Leibes darstellen. Nach Rudolf Steiner „ist der physische Leib das Echo des Tierkreises“.⁹ Die geistigen Wesen hinter den zwölf Tierkreiszeichen formen die zwölf Teile unseres physischen Körpers. Welcher Zusammenhang besteht zwischen den einzelnen Bildern der Madonnen-Serie und den einzelnen Tierkreiszeichen? Und da es sich um fünfzehn Bilder handelt, was tragen die drei „zusätzlichen“ Bilder zum Erlebnis bei?

Wie in Abbildung 1 dargestellt, liegen zwölf Bilder auf dem Pentagramm, drei jedoch – die für uns besonders hilfreich zur Reinigung unseres *Astralleibes* sind – befinden sich links oben, im Herzen des Pentagramms und rechts oben. Diese drei Bilder mit großem Tiefgang bereiten die Seele einerseits darauf vor, die Wahrheit der Mysterienweisheit in sich aufzunehmen und andererseits bereiten sie den Boden für die anderen Zwölf. Es ist wichtig festzuhalten, dass die Bilder der Madonnen-Serie die Reinigung des Astralleibes unterstützen. Die auf den Linien des Pentagramms liegenden zwölf Bilder betonen die Form und Gestalt des *physischen Leibes*, wie sie durch die Kräfte der zwölf Tierkreiszeichen gestaltet worden ist. Die beweglichen Positionen des Kindes im Verhältnis zum Körper der Madonna von einem zum anderen Bild (nach oben, unten und quer) zeigen, wie die heilenden *Ätherströme*, die im physischen Leib entlang des Pentagramms fließen (Abbildung 3), gestärkt werden können.

Entsprechungen der fünfzehn Bilder der Madonnen-Serie Raffaels mit dem Tierkreis

1. Sixtinische Madonna (ganzes Bild)
2. Die schöne Gärtnerin (La belle jardinière) – *Fische* ♋
3. Alba Madonna (Madonna Della casa d'Alba) – *Wassermann* ♋
4. Detail der Alba Madonna (Madonna Della casa d'Alba) – *Steinbock* ♑
5. Pazzi Madonna (Madonna di casa Pazzi) – *Schütze* ♏
6. Madonna mit dem Stieglitz (der untere Teil verdeckt) (Madonna del Cardellino) – *Skorpion* ♏
7. Bridgewater Madonna – *Waage* ♎
8. Sixtinische Madonna (Detail) – *Jungfrau* ♍
9. Madonna Tempi – *Löwe* ♌
10. Antlitz aus der Verklärung Christi (Detail) – im Herzen des Pentagramms
11. Madonna del Granduca – *Krebs* ♋
12. Madonna mit dem Fisch – *Zwillinge* ♊
13. Brügger Madonna – *Stier* ♉
14. Madonna mit dem Stieglitz (ganzes Bild) (Madonna del Cardellino) – *Widder (Lamm Gottes)* ♈
15. Die Verklärung Christi – höchstes Ideal des Menschen

Első kép

Sixtus-Madonna

*A szellemi világ emberi lelket szül,
az emberi lélek pedig teremtő szellemet*

Raffaello Madonna-sorozatának nyitóképe a *Sixtus-Madonna* teljes festménye. Rudolf Steiner három alapképet helyezett el a pentagrammán található tizenkét képen kívülre: 1) *Sixtus-Madonna*, 10) Krisztus arca a *Krisztus színeváltozása* című képről, 15) A színeváltozó Krisztus alakja a *Krisztus színeváltozása* című képről. Ahogy korábban már említettük, ez a három nagyban segít asztroltestünk megtisztításában, és abban, hogy lelkünket ráhangoljuk a magasabb Ént világra hozó szűz asszony misztériumára. Ez a magasabb Én saját valódi emberi szellemünk, aki túléli a halált azáltal, hogy egyesül a lénnel, aki az örök élet forrása. Ez a három kép felfedi a szűzi emberi lélek misztériumát, amely – amikor katarzison keresztül megtisztult – „Szűz Szófiává” válik, és világra hozza gyermekét, az örökkévaló emberi szellemet.

A *Sixtus-Madonna* a rajta ábrázolt alakok elhelyezkedése által egy pentagrammát jelenít meg, melynek „lábait” a kép alján látható két kerubi angyal formálja. 1908-ban és 1909-ben Rudolf Steiner a következő szavakkal írta le ezt a festményt:

„... a művész felbőkkelt körül a Madonnát, amelyek sok hasonló kisgyermekből állnak, az angyali alakok tömege ez... Nem mondanak nekünk valamit ezek a Madonnát körülölelő felbő-angyalok? De, igen... valami suttogás éled a lelkünkben. „Egy csoda megy végbe itt előttünk, a szó legjobb értelmében. Nem hisszük, hogy a gyermek, akit a Madonna kezében tart, hétköznapi módon született. Nem! Úgy tűnik, hogy ezek a csodálatosan gyengéd angyalalakok, amiket a felbőkben látunk, a fejlődés folyamatában vannak, és a gyermek, akit a Madonna karjaiban tart, csak az ő besűrűsödött megnyilvánulásuk, mintha valami kikristályosodott volna, valami, ami több, mint ezek a tünékeny angyalalakok, ami mintha a felbőkben szállt volna alá, hogy most szilárdan tartsa őt karjaiban a Madonna. Így jelenik meg előttünk a gyermek, nem úgy, mint aki az asszonyból született meg. A kép a gyermek és a Szűzanya közötti misztikus kapcsolathoz vezet minket.”¹⁰

„... ha képet akarunk alkotni a magasabb emberi lényt a szellemi világból önmagán keresztül világra hozó lélekről, csak fel kell idéznünk a Sixtus-Madonna képét [...] Sixtus-Madonnán a szellemi világból megszületett emberi lélek képét látjuk, és azt, ahogy ebből a lélekből kisarjad a legmagasztosabb gyümölcs, amit egy emberi lény teremhet – az emberi lény saját szellemi születése, ami az emberi lényen belül a kozmikus teremtő tevékenység újra megfogása.”¹¹

Az első ábrán a *Sixtus-Madonna* felül, a pentagrammától balra helyezkedik el, mint afféle nyitóképek. Nyitóképként pedig megalapozza a szellemi hangulatot a teljes képsorozathoz. A következőkben, minden egyes képnél figyelembe vesszük, hogy hol helyezkedik el a gyógyító éteri erők pentagrammáján, és hogy milyen rokonságban áll a zodiákusból áradó formaképző erőkkel.

First image

Sistine Madonna
*Sistine Madonna birthing Human Soul
birthing Creative Spirit*

The opening image into the Raphael Madonna Series is the Sistine Madonna painting in its entirety. Rudolf Steiner placed three “setting images” by Raphael “outside” the pentagram of twelve pictures: 1) the *Sistine Madonna*, 10) the head of Christ from *The Transfiguration on Mount Tabor*, and 15) the transfigured body of Christ from the painting of *The Transfiguration*. As stated above, these three images effectively help us purify our astral body and attune our soul to the mystery of the virginal woman giving birth to the higher human being. This higher human being is our true human spirit, who survives death by communing with the Being who bestows eternal life. These three pictures reveal the mystery of the virginal human soul—which, when purified through catharsis, becomes the pure “Virgin Sophia” -giving birth to the Child of the eternal human spirit.

Image 1: *Sistine Madonna* embodies a pentagram in the positioning of the upper figures and two cherubic angels forming the feet of the pentagram at the bottom of the painting. Rudolf Steiner described the *Sistine Madonna* with these words in 1908 and 1909:

“... the artist has surrounded the Madonna with clouds out of which develop a great number of similar little children, a crowd of angelic forms... Do not these cloud-angels surrounding the Madonna say something to us? Yes... something whispers in our soul, ‘Here before us is a miracle in the best sense of the word’. We do not think that this child whom the Madonna bears in her arms is born in the ordinary way from the woman. No! These wonderfully delicate angel-forms we see in the clouds seem to be in process of development, and the child in the Madonna’s arms seems to be only a more condensed manifestation of them, like something that had crystallized somewhat more than these fleeting angel-forms, which seems as if brought down from the clouds and held fast in her arms. It is thus this child appears to us, and not as if born from the woman. We are directed to a mysterious connection between the child and the virgin mother.”¹⁰

“... If we try to make a picture of the soul that gives birth to the higher human being out of itself, out of the spiritual universe, we need only call to mind the picture of the Sistine Madonna... in the Sistine Madonna we have a picture of the human soul born of the spiritual universe, and springing from this soul the highest that a human being can bring forth – the human being’s own spiritual birth, what within the human being is a new begetting of cosmic creative activity.”¹¹

In Figure 1, the *Sistine Madonna* is placed above and to the left of the pentagram, like an overture. As the opening image, the *Sistine Madonna* establishes a “spiritual mood” for the entire sequence of pictures. We will continue by considering each Image’s position along the pentagram of healing etheric currents and its relationship to the formative forces streaming from the Zodiac.

Первое изображение

Сикстинская Мадонна
*Рождение человеческой души из духовного Космоса,
рождение творческого духа*

Изображение, открывающее ряд Мадонн Рафаэля, — это «Сикстинская Мадонна», вся картина целиком. Рудольф Штейнер поместил три «установочных изображения» Рафаэля «за пределами» пентаграммы из двенадцати картин: 1) *Сикстинская Мадонна*, 10) голова Христа из *Преображения на горе Фавор*, и 15) преобразенное тело Христа из картины *Преображение*. Как указано выше, эти три изображения действительно помогают нам очистить наше астральное тело, и подготавливают наши души к восприятию тайны девственной женщины, рождающей высшего человека. Этот высший человек — наш истинный человеческий дух, который побеждает смерть, причащаясь Существо, Которое дарует вечную жизнь. Эти три картины раскрывают тайну девственной человеческой души, которая, очистившись через катарсис, становится чистой «Девой Софией» — рождающей дитя вечного человеческого духа.

Изображение 1: *Сикстинская Мадонна* олицетворяет собой пентаграмму – ее формируют три верхние фигуры, а также два ангела в нижней части картины, которые образуют «ноги» пентаграммы. Рудольф Штейнер описал *Сикстинскую Мадонну* в 1908 и 1909 гг. следующим образом:

«... Не напрасно окружил художник эту Мадонну облачным образованием, из которого образуется множество схожих детских личиков, множество ангелочков... Не говорят ли нам нечто эти парящие в облаках, окружающие эту Мадонну Ангелы? — Да... наша душа слышит шепот: “Здесь заключено некое чудо в высочайшем смысле этого слова”. — И нам не верится, что этот Ребенок, которого держит в своих руках Мадонна... что он мог родиться от женщины обыкновенным образом. Нет, — говорят нам об этом ангельские лики; чудесными, мимолетными, постоянно изменяющимися предстают они перед нами, и этот Ребенок, сидящий на руках Мадонны, кажется нам лишь чем-то более плотным, более выкристаллизованным, чем эти мимолетные ангельские лики. Будто бы выхвачен из облаков и взят на руки — таким, а не рожденным от женщины кажется нам этот Ребенок. И существует некое исполненное тайны соотношение между девственной Матерью и Ребенком»¹⁰.

«Если мы попытаемся образно представить душу, рождающую из себя, из духовного Универсума высшего человека, то нам надо только представить себе образ Сикстинской Мадонны, чудесного Ребенка в руках у Мадонны. — Таким образом, мы имеем перед собой в Сикстинской Мадонне образ человеческой души, рожденной из духовного Универсума; протекающее из этой души высшее, что может произвести человек, его духовное рождение, то, что есть в нем, воспроизведение творческой деятельности мира»¹¹.

На рисунке 1 *Сикстинская Мадонна* находится выше и левее пентаграммы, как прелюдия. Как вступительное изображение, *Сикстинская Мадонна* создает «духовный настрой» для всей последовательности картин. Мы будем продолжать, учитывая положение каждого изображения на пентаграмме исцеляющих эфирных потоков и его связь с формообразующими силами, струящимися от Зодиака.

Die Sixtinische Madonna

Die Geisteswelt gebärt die menschliche Seele, die menschliche Seele aber einen schöpferischen Geist

Das Eröffnungsbild der Madonnen-Serie von Raffael ist das Bild der Sixtinischen Madonna in seiner Ganzheit. Rudolf Steiner hat außerhalb der sich auf den Linien des Pentagramms befindlichen zwölf Bilder noch drei Grundbilder positioniert: 1) Die *Sixtinische Madonna*, 10) Das Antlitz Christi aus dem Bild *Die Verklärung Christi*, 15) Die Gestalt des verklärten Christus aus dem Bild *Die Verklärung Christi*. Wie bereits früher erwähnt, helfen diese drei Bilder besonders wirkungsvoll bei der Reinigung unseres Astralleibes und bei der Einstimmung auf das Mysterium der Jungfrau, die den höheren Menschen gebiert. Dieser höhere Mensch ist unser wahrer menschlicher Geist, der den Tod dadurch überlebt, dass er sich mit jenem Wesen vereinigt, das der Quell des ewigen Lebens ist. Diese drei Bilder offenbaren das Mysterium der jungfräulichen menschlichen Seele, die – nachdem sie durch eine Katharsis hindurchgegangen ist – zur „Jungfrau Sophia“ wird und ihr Kind zur Welt bringt und zwar den immerwährenden menschlichen Geist.

Die Anordnung der Gestalten des Gemäldes der *Sixtinischen Madonna* bringt ein Pentagramm zur Erscheinung, dessen „Füße“ durch die am unteren Bildrand sich befindlichen Cherubim gebildet werden. 1908 und 1909 hat Rudolf Steiner mit den folgenden Worten dieses Gemälde beschrieben:

„Nicht umsonst hat der Künstler diese Madonna mit einem Wolkengebilde umgeben, aus dem sich eine große Anzahl von ähnlichen Kindlein, von Engelsgestalten herausentwickelt. (...) Sagen uns nicht diese Wolkenengel um die Madonna herum etwas? – Ja, etwas höchst Bedeutsames sagen sie uns, wenn wir sie nur genügend tief betrachten. Es raunt sich uns in unsere Seele hinein, wenn wir uns intim in dieses Bild versenken: Hier ist ein Wunder vor uns im besten Sinne des Wortes. – Und wir glauben nicht, daß dieses Kind, das die Madonna auf ihren Armen trägt, so wie uns diese Gestalt entgegentritt, wir glauben nicht, daß es in gewöhnlicher Weise geboren ist von dem Weibe. Nein, diese Engelsgestalten in den Wolken sagen es uns: Wunderbar, flüchtig wie im Werden erscheinen sie, und das Kind auf dem Arme erscheint uns nur wie ein verdichteter Ausdruck, wie etwas, das mehr kristallisiert ist als diese flüchtigen Engelsgestalten. Wie aus den Wolken heruntergeholt und in die Arme gefaßt, so erscheint uns dieses Kind, nicht wie vom Weibe geboren. Und auf einen geheimnisvollen Zusammenhang des Kindes mit der jungfräulichen Mutter werden wir hingewiesen.“¹⁰

„Versuchen wir, die Seele, welche den höheren Menschen aus sich, aus dem geistigen Universum, herausgebirt, zu verbildlichen, so brauchen wir uns nur vorzustellen das Bild der Sixtinischen Madonna, das wunderbare Kind in den Armen der Madonna. (...) So haben wir in der Sixtinischen Madonna vor uns ein Bild der menschlichen Seele, herausgeboren aus dem geistigen Universum; entsprungen aus dieser Seele das Höchste, was der Mensch hervorbringen kann, seine geistige Geburt, das, was in ihm ist, eine Wiedererzeugung der Schöpferfähigkeit der Welt.“¹¹

In Abbildung 1 ist die *Sixtinische Madonna* links oberhalb des Pentagramms positioniert, als eine Art Eröffnungsbild, das in die geistige Stimmung der ganzen Bilderserie einführt. Im weiteren Verlauf werden wir bei jedem einzelnen Bild beachten, wo es sich im Pentagramm der heilenden Ätherströme befindet und in welcher Verbindung es mit den aus dem Tierkreis strömenden Formkräften steht.